

CARNAVALUL

Profesor Lorena Bujor
Școala Gimnazială „Ionel Teodoreanu” Iași

Motto:

*„Carnavalul a rămas în câteva țări o sărbătoare
ce permite oamenilor să devină pentru câteva clipe
imaginea visurilor, să accepte mai ușor
greul existenței cotidiene”.*
(Cecilia Caragea – Istoria vestimentației europene)

Despre carnaval

I. În antichitate

Istoria carnavalului, ca festivitate, este legată de serbările organizate în favoarea zeului Dionisos în Grecia antică sau de “Serbările lui Pan” în Roma antică.

II. În evul mediu biserica, în special inchișiția, condamna toate festivitățile păgâne și pentru că nu a reușit să le suprimă în totalitate, a încercat să le dea o motivație religioasă.

Cu toate acestea, **după evul mediu**, carnavalul a devenit pretextul sărbătorilor cu măști, sărbători ce combină elementele culte cu elementele populare, tradiționale, această formă continuând până în zilele noastre.

Speciale prin mărimea și bogăția lor erau festivitățile carnavalurilor italiene din Roma, Veneția, Florența, Verona și Torino.

În Germania, “Festnacht spiele” sau “Jocurile carnavalurilor” cuprindeau și mici scenete inspirate din viața cotidiană.

În Franța esența carnavalului era dată de “dansurile costumate”:

MASCARADELE și baletul pentru aristocrație, travestitul și MASCATURA (măștile) din popor.

Aceste manifestări s-au bucurat de un atât de mare succes în rândul claselor bogate, încât ele au influențat și unele forme de manifestare artistică cultă, adică opera și baletul. Operele din perioada de început scrise de Jean-Baptiste Lully pentru curtea regelui Ludovic al XIV-lea beneficiau de costume spectaculoase. Se spune că regele Ludovic al XIV-lea a fost numit “ Regele Soare “ pentru că a purtat într-un spectacol de balet un costum ce simboliza soarele.

În România astfel de petreceri erau organizate mai ales în perioada “câșlegilor”, dar ele erau lipsite de fastul celor desfășurate în spațiul occidental.

Astăzi carnavalurile sunt destinate în mod special copiilor și adolescenților, organizarea lor este fie legată de unele sărbători tradiționale din timpul anului, fie conjuncturală.

Indiferent de locul sau momentul organizării, carnavalul presupune existența următoarelor elemente:

1. Masca
2. Costumul
3. Muzica
4. Dansul
5. Decorul (elemente ambientale)

6. Bucuria momentului festiv

Înfruntând veacurile, carnavalul și-a păstrat caracterul de petrecere popular cu jocuri mimice, deghizări, dans.

2. COSTUMUL/COSTUMAȚIA

▪ Definiere

Termenul de *costum* definește *ansamblul elementelor vetimentare și a accesoriilor utilizate de un personaj*.

Costumul/costumația are, în cadrul unui spectacol, dar și în viața socială, valoare de semn trimitându-se informații despre personajul întru chipat de cel care îl poartă:

sexul;
vârsta;
starea socială;
locul unde trăiește;
epoca în care trăiește;
profesia.

▪ Confeccionarea

Există două modalități diferite de confeccionare a unui costum:

- dintr-o singură bucată de material textil, drapată, fixată prin agrafe, prin ace sau printr-o centură (modelul “ieșind” din jocul aranjării pliurilor);
- prin asamblarea prin coaserea unor bucăți ce au fost tăiate astfel încât să acopere cât mai bine fiecare parte a corpului.

Pentru costumul de carnaval sunt utilizate ambele variante. În mediul școlar, unde unul dintre criteriile de bază este cel economic, este recomandabil a se utiliza drapajul. Astfel, bucăți de material, de diferite forme geometrice, vor putea fi utilizate în mod repetat pentru realizarea unor costume diferite.

Costumul de carnaval trebuie să aibă culoarea și forma specifică personajului care îl poartă.

Prin costum, în timpul carnavalului, se pot realiza travestiuri aducând, astfel, o notă de comic.

Costumul poate cuprinde și o serie de accesorii specifice:

- pălării,
- bijuterii,
- încălțăminte.

Nota dominantă a costumului de carnaval școlar este “improvizația”; el este adesea confeccionat din materiale puțin rezistente: ziare, hârtie creponată, ramuri de salcie, fiind astfel de “unică folosință”.

Tehnica de confeccionare a unui costum de carnaval se supune unor reguli care sunt comune și tehnicilor de construcție a păpușii:

- stilizare;
- esențializare;
- îngroșare.

În jocul de șarade fără cuvinte, care este carnavalul, costumul e pata de culoare.

Moduri de realizare

A. Materiale necesare: un sac de hârtie, acuarele, hârtie glaccè, hârtie creponată.

Ustensile: pensule, foarfece, lipici;

Etape de lucru:

1. Pe sacul de hârtie "întins" se fixează/marchează cu creionul poziția ochilor, a gurii și a brațelor;
2. Decuparea elementelor conturate (ochi, gură, spații pentru brațe);
3. Pictarea/lipirea unor elemente de expresie (gene, sprâncene, nas, buze, etc.);
4. Aplicarea unor elemente decorative;
5. Finisarea sacului (franjurarea, decuparea etc.).

B. Materiale necesare: carton, hârtie glaccè;

Ustensile: foarfece, lipici, șiret ;

Etape de lucru:

1. Conturarea pieptarului;
2. Decuparea pieptarului din carton;
3. Perforarea laterală a pieptarului;
4. Prinderea șiretului;
5. Conturarea și decuparea petalelor care vor alcătui fusta;
6. Finisarea costumului.

Se pot adăuga pete de culoare în funcție de personajul căruia îi este destinat costumul.

C. Materiale necesare: carton, hârtie de ziar, de revistă sau glaccè și hârtie creponată;

Ustensile: foarfece, lipici;

Etape de lucru:

1. Conturarea feței și spatelui pentru vestă;
2. Decuparea feței și spatelui vestei ;
3. Lipirea laterală și la nivelul umerilor a feței și spatelui;
4. Pe o centură de carton se prind fâșii de 3 cm/50 cm;
5. Confeccionarea coifului:
 - a. Obținerea unui cerc (pe carton)
 - b. Îndepărtarea porțiunii care rămâne în afara circumferinței capului copilului
 - c. Suprapunerea lateralelor și lipirea;
 - d. Ornarea și colorarea coifului.